

skaffelse, som, efter hvad jeg før tillod mig at oplyse, kan berede ham en hel Del Vanskeligheder; men derimod finder Mindretallet det ikke forsvareligt at paalægge ham at udrede det Brændsel, som er nødvendigt til Kirkens Opvarmning. Det er Noget, jeg ikke kan forstaa. Jeg skal ikke lægge overdreven Vægt paa, at det mangfoldige Steder vil blive Tilfældet, naar man følger Mindretallets Forslag om, at en Flerhed i Menigheden skal kunne fordre saadanne Kaffelovnes Udbringelse, at man saa ikke senere vil anskaffe Brændselet. Mindretallet har søgt at raade Bod derpaa, men det kan kun raade Bod derpaa for eet Nar ad Gangen, og man kan være sikker paa, at Kirken vil komme til i flere Nar at staa uopvarmet, indtil der kommer en streng Vinter, hvorunder saa mange af Kirkegængerne lide, at man vil finde det paa Lide at staa Penge til at faae Kaffelovnene opvarmede, saa at man kan faae nogen Nytte af dem. Man har sagt, at det var ubilligt at paalægge Kirkeeerne at opvarme Kirkerne; men, som jeg allerede har sagt, er det ubilligt at paalægge dem at opvarme Kirkerne, saa er det ogsaa ubilligt at paalægge dem at anskaffe Varmeapparater; enten er Foranstaltningen nødvendig, og saa skal Kirkeeerne udsøre den, eller ogsaa er den kun nyttelig, og saa skulle de, som ønske den bragt frem, ogsaa bære alle Udgifterne derved. Den høitærede Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet sagde, at man ved at vedtage Fleraltets Forslag og saaledes paalægge Tiendeererne at udrede Brændselet til Kirkens Opvarmning, vilde gaa videre, end man hidtil var gaaet i sine Fordringer til Kirkeeerne; man havde hidtil kun fordret, at de skulde holde Kirken i forsvarelig Stand og staae de Gjenstande tilbeie, som høre til Gudstjenesten, men ikke Mere. Jeg tror nu, at man allerede tidligere navnlig ved den seneste Sogngivning er gaaet noget ind paa den Vej, hvorpaa Udvalgets Fleralt foreslaar, at man skal gaa videre. Der er i Loven af 19de Februar 1861 forlangt af Kirketiendeereren, at han skal holde Kirken i fuldkommen tør Tilstand, og at, naar Kirken ikke er i en saadan Tilstand, saa skal han sørge for at bringe den deri ved Draining. Der er jo ikke saa stor en Forskjel paa at holde Kirken i tør Tilstand og paa at holde en saadan Varme-grad i den, at Dpholbet der kan blive udholdeligt for de Kirkesjægende. Jeg skal ogsaa tillade mig at henlede det ærede Things Dyræksfomhed paa, at naar man foretager de af Mindretallet foreslaaede Forandringer i § 5, saa bibeholder man adskillige af de Bestemmelser, som fandtes i det oprindelige Lovforslag, og som ville give Anledning til en hel Del Vidtløftigheder, Vanskeligheder og Ubegneligheder, ligesom jeg ogsaa nok før sige en Del Nisfiko for Kirkeeerne. Efter Mindretallets Forslag bliver jo nemlig navnlig hele den sidste Del af Paragrafen staaende, hvorefter de Herrer ville se, at Betalingens Størrelse skal fastsættes aarlig af

Kirkeværgeren, der besørger Indsamlingen af de vigtige Pengemidler, foranstalter Opfyrring og Kaffelovns Pasning samt aflægges aarlig offentlig Regnskab. Dette er et vidtløftigt Apparat at sætte i Gang for en Sag, som i sig selv vistnok ikke vil faae stor Betydning. Endvidere hedder det, at, „hvor en Kirkeværge ikke findes, vælger vedkommende Kommunes Bestyrelse en i Nærheden af Kirken boende Mand til at varetage de ovennævnte Forretninger.“ Det er nu for det Første tvivlsomt, om Kommunalbestyrelsen kan forlange, at dette skal betragtes som et borgerligt Ombud, som Enhver uoegerlig skal paatage sig, men desuden kunde jo derved en fremmed Mand komme til at passe dette Varmeapparat, hvilket kunde medføre stor Nisfiko og Fare for Kirken, hvorimod, naar det er Kirkeeeren, der skal besørge Opvarmningen, denne selvsølgelig vil sørge for, at det sker paa en hensigtsmæssig og forsvarelig Maade. — Det ærede Mindretal udtalte, at det frygtede for, at Fleraltet i sine Forslag var gaaet Kirketiendeererne for nær, og at man ved at stille saadanne Fordringer, som gif langt videre end dem, der vare stillede i Loven af 19de Februar 1861, vilde bevirke, at man ikke længere i Handel og Wandel kunde stole paa, at Fordringerne vilde blive begrændsede, hvorved Kirketienderne vilde tabe betydeligt i Værdi, og det ærede Medlem fra 6te Kredts (Sehestedt-Tuul) forstod ikke, at Udsøreren for Fleraltet havde kunnet paalægge Tiendeererne saa store Byrder. Jeg kunde i saa Henseende henvise til, hvad der blev udtalt af det ærede 1ste Medlem for 9de Kredts (N. Naasmussen), som paaviste, hvilken Bestemmelse Kirketienden oprindeligt havde, og som tilspøiede, at, naar nu Byrden stiger, saa maa Kjøberne tage Skade for Hjemgjæld. Jeg kan, som sagt, henvise til, hvad det ærede Medlem udtalte, men jeg kan dog ingenlunde slutte mig dertil, hvilket jeg ogsaa udtrykkelig fremhævede, da jeg første Gang havde Ordet. Hvilken Bestemmelse Kirketienden end oprindeligt kan have havt, saa er den nu gjenneim en lang Række af Nar gaaet over til at blive en Gjenstand for Handel og Wandel; den er gaaet over til at blive en Eiendom, og denne Eiendomsret kan og bør man respektere. Man skal træde moderat og hensynsfuldt op i sine Fordringer overfor denne Eiendomsret, men man skal ved Siden deraf vel hufte paa, at det er en betinget Eiendomsret, og at man ved Kjøbet af Kirketienden maatte være sig bevidst, at man kjøbte en Indtægt, hvoraf en stor Del kunde og burde finde en bestemt Anvendelse. Den ærede Landssthingsmand her lige overfor (Schøler), som ogsaa tog Ordet for, at man skulde følge Fleraltet, gjorde opmærksom paa, at Tienden var fleggen Nar for Nar, og at man saaledes ikke behøvede at være saa nieregnende med Hensyn til de Byrder, man paalagde Tiendeererne. Dette er allerede blevet impegaaet af min ærede Kollega i Udvalget (C. N. Hansen), og jeg skal